

Opinions on Learning Environments of Students at Prince of Songkla University, Pattani Campus

Teerayout Rascha

M.I.Ed. (Vocational Curriculum and Instruction), Lecturer

Department of Education, Faculty of Education

Prince of Songkla University

E-mail : rteerayo@bunga.pn.psu.ac.th

Abstract

The purposes of this research were to study and compare opinions on learning environments of students at Prince of Songkla University, Pattani Campus. The samples were 421 undergraduate students. The research instrument was a questionnaire. The findings were as follow : 1) The student's opinions on the learning environments in all aspects were found to be appropriate at a medium level. 2) Student's opinions from different faculties on learning environments in all aspects were statistically different.

Keywords : friends relationship, learning and teaching, physical environment,
student activities management, student services, University impression

นิพนธ์ต้นฉบับ

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ธีระยุทธ รัชชะ

อ.อ.ม.(หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา), อาจารย์

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail : rteerayo@bunga.pn.psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามคณะ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 421 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามผลการวิจัยสรุปว่า 1) นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในภาพรวมทุกด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 2) นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน

คำสำคัญ : การจัดกิจกรรมนักศึกษา, การบริการของสถานศึกษา, การเรียนการสอน, ความประทับใจในสถานศึกษา, ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน, อาคารสถานที่

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการเร่งรัดพัฒนาเพื่อเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆอย่างมากมาย ทั้งทางด้านสังคมที่มีการจัดระเบียบของสังคมมากขึ้น ด้านเศรษฐกิจที่ต้องมีการฟื้นฟูอย่างเร่งด่วนหลังจากประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะไปในทิศทางที่ถูกต้องได้นั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาประชาชนภายในประเทศก่อน โดยการให้การศึกษาเพราะการศึกษาคือกระบวนการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และความเจริญงอกงามของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งศีลธรรม การดำรงชีวิต (ลัทธิชัย ธานีนิธิ อ้างในธีระยุทธ รัชชะ, 2544, 1) จากความสำคัญของการศึกษานี้จึงได้มีการเร่งรัดการปฏิรูปทางการศึกษาโดยเน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ และมีการประกันคุณภาพทางการศึกษาทั้งระดับขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา ซึ่งนักการศึกษาเชื่อว่าการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีสำหรับสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียน คือ บ้านและสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีบทบาทอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ และมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนเป็นอันดับสองรองจากบ้าน (กนกรัตน์ นาคนฤทัย, 2540, 1) ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเร่งรัดพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพ

การเรียนรู้เพื่อที่จะได้ผลิตบุคลากรที่มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ดีเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้นักศึกษาประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้ ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ถูกจำกัดอยู่เพียงการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่การที่ได้ใกล้ชิดสังสรรค์กับอาจารย์ผู้สอน การอยู่ร่วมกันในระบบการบริหารภายในมหาวิทยาลัย การอยู่รวมกันกับกลุ่มเพื่อน ความภาคภูมิใจในมหาวิทยาลัยจะเป็นผลต่อการหล่อหลอมให้นักศึกษาเป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกด้าน (ไพฑูริย์ ลินลารัตน์, 2524, 40) และสภาพแวดล้อมทางการศึกษายังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของนักศึกษาด้วย เพราะสภาพแวดล้อมทางการศึกษาจะเป็นตัวบังคับให้ทุกคนในสังคมนั้นต้องกระทำ เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ และจะเป็นตัวเสริมแรงให้นักศึกษาเกิดความต้องการที่จะพัฒนาบุคลิกภาพ (Astin, 1993, 260-277) สำหรับแนวทางการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งเน้นการจัดการศึกษาขั้นปริญญา อันเป็นงานสร้างบัณฑิต ต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาเป็นสำคัญ คุณภาพเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อสถาบันอุดมศึกษาต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้เหมาะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิต พัฒนาศักยภาพทางด้านสติปัญญา ตลอดจนการรู้จักการแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาด (วิจิตร ศรีส้าน, 2518, 71) ดังนั้น ถ้ามหาวิทยาลัยต้องการที่จะพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพตามที่พึงประสงค์แล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่สามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง (กฤษณา เสนาวงษ์, 2544, 1)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาหนึ่งที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญและความสนใจที่จะทำการศึกษเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะได้หาแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ทั้งนี้เพื่อที่ผู้เรียนจะได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพได้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามคณะ

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาที่เรียนคณะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎี แนวความคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาจาก นักวิจัยต่างๆ ประกอบด้วยดังนี้

กฤษณา เสนาวงษ์ (2544, 10) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่อยู่ในสถานศึกษาที่ส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการศึกษา และพัฒนานักศึกษาในทุกๆ ด้าน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความประทับใจในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านบรรยากาศในการบริหาร และด้านอาคารสถานที่ จากการทำวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความประทับใจในสถานศึกษา สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศในการบริหาร และสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อรอนพ คุณพันธ์ (2521, 61) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมสถาบัน ประกอบด้วย ทฤษฎี 5 ทฤษฎี คือ

1. สถาบันจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีก็ต่อเมื่อนิสิตที่เป็นมวลสมาชิกในสถาบันมีความรู้สึกพึงพอใจสถาบันที่ตนสังกัดอยู่

2. บรรยายภาคในการเรียนการสอนที่เป็นส่วนหนึ่งในการเอื้ออำนวยให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

3. สภาพแวดล้อมของสถาบันที่ดีจะต้องเป็นสถาบันที่มีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างให้นิสิตรอบรู้คือมีความรู้ มีมนุษยสัมพันธ์อันดี รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น

4. สภาพแวดล้อมของสถาบันที่ดีจะต้องเป็นสถาบันที่มีการบริหารที่ดี นิสิตต้องเคารพกฎและระเบียบของสถาบัน และผู้บริหารยินดีให้คำปรึกษาแก่นิสิต

5. อาคารสถานที่ที่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางด้านกายภาพที่จะช่วยผลักดันการเรียนการสอนในสถาบันให้สัมฤทธิ์ผล

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาจากนักวิจัยต่างๆ จึงสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านความประทับใจในสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการของสถานศึกษา และด้านอาคารสถานที่

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก ทศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2545 ทุกชั้นปี สังกัดคณะศึกษาศาสตร์(ศษ) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (มษ.) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วทท.) และวิทยาลัยอิสลามศึกษา (วอศ.) ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3. สภาพแวดล้อมทางการศึกษา หมายถึง ลักษณะของสิ่งเร้าที่มีศักยภาพ ได้แก่ มนุษย์ สิ่งต่างๆ อาคารสถานที่ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางด้านต่างๆ ของนักศึกษา เช่น ด้านวิชาการ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

3.1 ด้านความประทับใจในสถานศึกษา หมายถึง ความรู้สึกภาคภูมิใจ มีเกียรติที่มีต่อสถานศึกษาในด้านภาพพจน์ ชื่อเสียง ความศรัทธา และกิตติศัพท์ทางด้านวิชาการของสถานศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่

3.2 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการด้านการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษา รวมทั้งพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เทคนิควิธีสอน พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา บรรยายภาคทางด้านวิชาการทั้งในและนอกห้องเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

3.3 ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน หมายถึง ลักษณะความรู้สึกผูกพันระหว่างเพื่อนด้วยกันในด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การเข้าสังคม การช่วยเหลือด้านการเรียนซึ่งกันและกัน ความประทับใจ และความร่วมมือเพื่อประกอบกิจกรรมบางอย่างที่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

3.4 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้ร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านต่างๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา ส่งเสริมการเล่นกีฬา และการบำเพ็ญประโยชน์

3.5 ด้านการบริการของสถานศึกษา หมายถึง การอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย ห้องศึกษาค้นคว้าหรือทำงานกลุ่ม มีหนังสือประกอบการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ มีการบริการการแนะแนวการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพต่างๆ บริการห้องสมุด ห้องพยาบาล บริการทุนการศึกษา และบริการหอพักสำหรับนักศึกษา

3.6 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง บริเวณหรืออาคารสถานที่ภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ สถานที่อำนวยความสะดวกต่างๆ โรงอาหาร ห้องน้ำ-ส้วม และสนามกีฬา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2545 สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษย-

ศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาลัยอิสลามศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 4,084 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2545 สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาลัยอิสลามศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, 608) มีจำนวนทั้งสิ้น 421 คน

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาลัยอิสลามศึกษาและตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี รวม 6 ด้าน คือ ด้านความประทับใจในสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการของสถานศึกษา และด้านอาคารสถานที่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความประทับใจในสถานศึกษา จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.85

2. ด้านการเรียนการสอน จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.90

3. ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.91

4. ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 16 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.81

5. ด้านการบริการของสถานศึกษา จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.96

6. ด้านอาคารสถานที่ จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.87

รวมทั้งฉบับ มีค่าความเที่ยง 0.91

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for the Social Science) คำนวณหาค่าสถิติดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติการวิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละ

2) วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3) ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe/

4) เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาพรวมทุกด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดดังตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมี รายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านความประทับใจในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ในภาพรวมทุกด้าน

ด้าน	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
1. ความประทับใจในสถานศึกษา	3.38	0.47	ปานกลาง
2. การเรียนการสอน	3.37	0.50	ปานกลาง
3. ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน	3.67	0.44	มาก
4. การจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.45	0.65	ปานกลาง
5. การบริการของสถานศึกษา	3.04	0.71	ปานกลาง
6. อาคารสถานที่	2.97	0.66	ปานกลาง
รวม	3.31	0.47	ปานกลาง

พิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าภูมิใจเมื่อได้ยื่นผู้อื่นชื่นชมมหาวิทยาลัยที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่ รองลงมา คือ ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าภายในมหาวิทยาลัยมีที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอ รายละเอียดดังตาราง 2

1.2 ด้านการเรียนการสอน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์เข้าสอนตรงเวลา รองลงมา คือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาถามถ้าไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอน ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อาจารย์ดำเนินการสอนอย่างน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ รายละเอียดดังตาราง 3

1.3 ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าพร้อมขอโทษเพื่อนเมื่อข้าพเจ้าเป็นฝ่ายผิด รองลงมา คือ ข้าพเจ้ารู้สึกดีเมื่อเพื่อนเอาใจใส่ในตัวข้าพเจ้า ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้าพเจ้ามักจะคบกับเพื่อนที่มีภูมิปัญญาเดียวกันกับข้าพเจ้า รายละเอียดดังตาราง 4

1.4 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริม

การจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มหาวิทยาลัยสนับสนุนด้านงบประมาณเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้น รายละเอียดดังตาราง 5

1.5 ด้านการบริการของสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมีการจัดหางานให้นักศึกษาในระหว่างเรียน รองลงมา มหาวิทยาลัยมีการจัดบริการช่วยเหลือในด้านเงินทุนเพื่อการศึกษา และมหาวิทยาลัยจัดอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถไว้คอยให้คำปรึกษา ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มหาวิทยาลัยมีคอมพิวเตอร์ให้บริการแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ รายละเอียดดังตาราง 6

1.6 ด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเขตชุมชนเดินทางสะดวก รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยระบุเวลาใช้บริการห้องสมุดอย่างเหมาะสม ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มหาวิทยาลัยจัดที่ขายตำราเรียน วัสดุอุปกรณ์การศึกษาไว้คอยบริการ รายละเอียดดังตาราง 7

2. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาพรวมแตกต่างกัน รายละเอียด ดังตาราง 8-9 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านความประทับใจในสถานศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่มีชื่อเสียง	3.53	0.72	มาก
2. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	4.25	0.68	มาก
3. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจเมื่อได้ยินผู้อื่นชื่นชมมหาวิทยาลัยที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่	4.34	0.75	มาก
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่านักศึกษาส่วนมากมีความสามารถทางด้านวิชาการสูง	3.46	0.60	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยส่วนมากมีชื่อเสียงในสังคม	3.28	0.81	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ารุ่นพี่คอยให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำด้านต่างๆ แก่รุ่นน้องอยู่เสมอ	3.57	0.92	มาก
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามหาวิทยาลัยมีวิชาเลือกให้เรียนเป็นจำนวนมาก	3.29	0.93	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจในการบริการทางด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	2.90	0.87	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ทำการสอนควบคู่กับการวิจัย	3.18	0.77	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์คอยให้ความช่วยเหลือนักศึกษาด้านวิชาการ แก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.41	0.87	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามหาวิทยาลัยให้อิสระแก่นักศึกษาในการเลือกวิชาเรียน	3.49	1.00	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามหาวิทยาลัยมีการจัดสรรทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ	3.25	0.86	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าภายในมหาวิทยาลัยมีที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอ	2.59	0.99	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าบรรยากาศในมหาวิทยาลัยเหมาะต่อการเรียนการสอน	3.12	0.99	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามหาวิทยาลัยมีการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	2.92	0.94	ปานกลาง
รวม	3.38	0.47	ปานกลาง

2.1 ด้านความประทับใจในสถานศึกษา นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่วิทยาลัยอิสลามกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์กับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน รายละเอียดตาราง 8-9

2.2 ด้านการเรียนการสอน นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน รายละเอียด

ตาราง 8

2.3 ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน รายละเอียดตาราง 8

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่วิทยาลัยอิสลามกับคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยอิสลามกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการเรียนการสอน

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
1. อาจารย์เข้าสอนตรงเวลา	3.88	0.70	มาก
2. อาจารย์ชี้แจงจุดประสงค์เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอนทุกครั้ง	3.64	0.79	มาก
3. อาจารย์มีการนำเข้าสู่บทเรียนก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง	3.46	0.74	ปานกลาง
4. อาจารย์จะทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วก่อนที่จะสอนเนื้อหาใหม่	3.13	0.81	ปานกลาง
5. อาจารย์สอดแทรกเนื้อหาและประสบการณ์ใหม่ๆ ระหว่างสอน	3.50	0.85	มาก
6. อาจารย์สอดแทรกอารมณ์ขันระหว่างสอน	3.27	0.90	ปานกลาง
7. อาจารย์มักจะถามนักศึกษาระหว่างการสอน	3.45	0.83	ปานกลาง
8. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาถามถ้าไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอน	3.71	0.83	มาก
9. อาจารย์จะอธิบายเนื้อหาที่สอนอีกครั้งถ้านักศึกษาไม่เข้าใจ	3.56	0.87	มาก
10. อาจารย์ให้ความสนใจกับนักศึกษาทุกคนขณะทำการสอน	3.18	0.90	ปานกลาง
11. อาจารย์ดำเนินการสอนอย่างน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ	2.87	0.85	ปานกลาง
12. อาจารย์จะสรุปเนื้อหาที่สอนทุกครั้งหลังจากหมดคาบ	2.96	0.80	ปานกลาง
13. อาจารย์มอบหมายงานได้เหมาะสมกับเนื้อหา	3.35	0.75	ปานกลาง
14. อาจารย์มีแบบฝึกหัดให้นักศึกษาทำเพื่อความเข้าใจในเนื้อหา	3.17	0.94	ปานกลาง
15. อาจารย์อธิบายเนื้อหาที่สอนได้เข้าใจและชัดเจน	3.30	0.73	ปานกลาง
16. อาจารย์ใช้สื่อประกอบการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.24	0.83	ปานกลาง
17. อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อประกอบการสอนที่ทันสมัย	3.19	0.86	ปานกลาง
18. อาจารย์แนะนำเอกสาร ตำราให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	3.44	0.97	ปานกลาง
19. อาจารย์คอยให้คำปรึกษากับนักศึกษาเสมอเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน	3.45	0.79	ปานกลาง
20. อาจารย์มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา	3.52	0.86	มาก
21. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล	3.25	0.90	ปานกลาง
22. อาจารย์มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียน	3.69	0.89	มาก
23. อาจารย์ใช้วิธีการวัดและประเมินผลถูกต้องตามหลักวิชา	3.58	0.70	มาก
24. อาจารย์มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างหลากหลาย	3.34	0.86	ปานกลาง
25. อาจารย์แจ้งผลการเรียนแก่นักศึกษาทราบเป็นระยะ	3.11	1.03	ปานกลาง
รวม	3.37	0.50	ปานกลาง

ทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 8-9

2.5 ด้านการบริการของสถานศึกษา นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมแตก

ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะศึกษาศาสตร์กับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นกลุ่มที่มีความจริงใจกับข้าพเจ้า	3.62	0.82	มาก
2. ข้าพเจ้ามักขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเสมอ	3.17	0.79	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าให้ความช่วยเหลือเพื่อนเสมอถ้าถูกร้องขอ	3.90	0.72	มาก
4. ข้าพเจ้าให้ความช่วยเหลือเพื่อนอย่างเต็มใจอย่างเสมอ	4.01	0.66	มาก
5. ข้าพเจ้าและเพื่อนมีการยอมรับในความสามารถซึ่งกันและกัน	3.97	0.66	มาก
6. ข้าพเจ้าพร้อมขอโทษเพื่อนเมื่อข้าพเจ้าเป็นฝ่ายผิด	4.36	0.71	มาก
7. ข้าพเจ้าพูดถึงเพื่อนในแง่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง	3.69	0.73	มาก
8. ข้าพเจ้ากล่าวชื่นชมเพื่อนตามสภาพความเป็นจริง	4.00	0.78	มาก
9. ข้าพเจ้าให้คำปรึกษาเพื่อนในเรื่องต่างๆ ด้วยความจริงใจ	4.25	0.73	มาก
10. ข้าพเจ้ารู้สึกดีเมื่อเพื่อนเอาใจใส่ในตัวข้าพเจ้า	4.32	0.82	มาก
11. ข้าพเจ้าและเพื่อนมักจะหาเวลาว่างสังสรรค์กันเสมอ	3.76	0.97	มาก
12. ข้าพเจ้าและเพื่อนจะใช้เวลาว่างในการเข้าห้องสมุด	3.27	0.94	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้าและเพื่อนจะใช้เวลาในการเล่นกีฬาด้วยกัน	2.96	1.07	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้าและเพื่อนจะคอยช่วยเหลือด้านการเรียนซึ่งกันและกัน	3.77	0.83	มาก
15. ข้าพเจ้าและเพื่อนจะชวนกันทบทวนเนื้อหาที่เรียนเสมอ	3.27	0.88	ปานกลาง
16. ข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน	3.60	0.86	มาก
17. ข้าพเจ้าได้รับคำเตือนจากเพื่อนเมื่อประพฤติตัวไม่เหมาะสม	3.45	0.95	ปานกลาง
18. ข้าพเจ้าจะปรึกษาเพื่อนถ้ามีปัญหาต่างๆ	3.56	0.98	มาก
19. ข้าพเจ้ารู้สึกอบอุ่นใจเมื่อได้อยู่กับเพื่อน	4.04	0.88	มาก
20. ข้าพเจ้ามักจะคบกับเพื่อนที่มีภูมิฐานะเดียวกันกับข้าพเจ้า	2.91	0.94	ปานกลาง
21. ข้าพเจ้ามักได้รับคำเชิญให้เข้ากลุ่มเสมอเมื่อมีรายงาน	3.52	0.79	มาก
22. ข้าพเจ้าไม่ลำบากใจเมื่อต้องร่วมกิจกรรมกับเพื่อน	3.93	0.85	มาก
23. ข้าพเจ้ามีความคิดที่สอดคล้องกับเพื่อนในทุกเรื่อง	3.19	0.69	ปานกลาง
24. ข้าพเจ้าชอบทำงานกับเพื่อนมากกว่าทำคนเดียว	3.67	0.92	มาก
25. ข้าพเจ้าดูพฤติกรรมที่ประทับใจแล้วนำมาเป็นแบบอย่าง	3.49	0.84	ปานกลาง
รวม	3.67	0.44	มาก

วิทยาเขตปัตตานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 8-9

2.6 ด้านอาคารสถานที่ นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 8

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาพรวมทุกด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
1. มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน	3.85	0.93	มาก
2. มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นเสมอ	3.67	0.89	มาก
3. มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่างคณะกัน	3.43	0.98	ปานกลาง
4. มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงผลงานต่อชุมชนและสาธารณะ	3.40	0.93	ปานกลาง
5. มหาวิทยาลัยสนับสนุนด้านงบประมาณเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้น	3.01	0.97	ปานกลาง
6. มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา	3.30	0.86	ปานกลาง
7. มหาวิทยาลัยได้จัดอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ด้านกิจกรรมคอยให้คำแนะนำเสมอ	3.29	0.90	ปานกลาง
8. มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนอย่างเสมอ	3.44	0.84	ปานกลาง
9. มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมอย่างเสมอ	3.69	0.88	มาก
10. มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา	3.36	0.93	ปานกลาง
11. มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้จัดตั้งชมรม/กิจกรรมต่างๆ ขึ้นเอง	3.60	0.87	มาก
12. มหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาเสมอเมื่อมีกิจกรรมต่างๆ	3.38	0.91	ปานกลาง
13. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย	3.79	0.91	มาก
14. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย	3.49	0.94	ปานกลาง
15. มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมให้กับอาจารย์ นักศึกษา บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยทำกิจกรรมร่วมกัน	3.11	1.07	ปานกลาง
16. มหาวิทยาลัยมีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างเสมอ	3.23	0.93	ปานกลาง
รวม	3.45	0.65	ปานกลาง

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการบริการของสถานศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
1. มหาวิทยาลัยอำนวยความสะดวกในการให้บริการด้านงานทะเบียน	2.89	1.05	ปานกลาง
2. มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในการให้บริการด้านสุขภาพและอนามัย	2.92	0.88	ปานกลาง
3. มหาวิทยาลัยมีการบริการทางด้านน้ำดื่ม	3.13	0.97	ปานกลาง
4. มหาวิทยาลัยจัดอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถไว้คอยให้คำปรึกษา	3.27	0.96	ปานกลาง
5. มหาวิทยาลัยจัดห้องสำหรับให้คำปรึกษาที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการให้คำปรึกษา	3.02	0.91	ปานกลาง
6. มหาวิทยาลัยมีบริการให้คำแนะนำในการศึกษาและเลือกวิชาเรียน	2.97	1.01	ปานกลาง
7. มหาวิทยาลัยให้บริการเกี่ยวกับการแนะนำอาชีพที่ทันต่อยุคปัจจุบัน	2.95	0.99	ปานกลาง
8. มหาวิทยาลัยมีการจัดบริการช่วยเหลือในด้านเงินทุนเพื่อการศึกษา	3.27	0.87	ปานกลาง
9. มหาวิทยาลัยมีการจัดหางานให้นักศึกษาในระหว่างเรียน	3.31	0.91	ปานกลาง
10. มหาวิทยาลัยจัดหนังสือไว้ในห้องสมุดอย่างเพียงพอและทันสมัยอยู่เสมอ	3.04	1.12	ปานกลาง
11. มหาวิทยาลัยจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในห้องสมุด	3.00	1.02	ปานกลาง
12. มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลต่างๆ แก่นักศึกษา	3.15	0.98	ปานกลาง
13. มหาวิทยาลัยมีสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลแก่นักศึกษาอย่างทั่วถึง	2.88	0.91	ปานกลาง
14. มหาวิทยาลัยจัดอาหารที่สะอาด และมีคุณภาพไว้บริการอย่างเพียงพอ	3.02	0.94	ปานกลาง
15. มหาวิทยาลัยจัดที่นั่งรับประทานอาหารไว้อย่างเพียงพอ	2.82	1.04	ปานกลาง
16. มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรเงินทุนแก่นักเรียนที่มีความสามารถแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์	3.23	0.89	ปานกลาง
17. มหาวิทยาลัยมีคอมพิวเตอร์ไว้บริการแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.72	1.15	ปานกลาง
รวม	3.04	0.71	ปานกลาง

ทางด้านต่างๆ จำเป็นต้องใช้เวลาระยะหนึ่งในการที่จะเห็นความเปลี่ยนแปลงนั้นๆ เกิดขึ้น ประกอบกับนักศึกษาใหม่ที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จะเกิดความแปลกใหม่กับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากเดิมในระยะแรกๆ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และจะลดลงเรื่อยๆ จนเกิดความเคยชินกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษานั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงาน

วิจัยของ Guilliams (อ้างในของกฤษฎา เสนาวงษ์, 2544, 85) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตใหม่ระดับปริญญาตรี ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย จะเปลี่ยนในช่วงระหว่างสองภาคเรียนแรก และทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยจะลดลงเรื่อยๆ จนกระทั่งสิ้นปีการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kauffman (ชื่อเดิม, 52) ได้ประมวลลักษณะนิสิต นักศึกษาตามระดับชั้นปี

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านอาคารสถานที่

ด้าน	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
1. มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเขตชุมชนเดินทางสะดวก	3.40	0.84	ปานกลาง
2. มหาวิทยาลัยจัดตกแต่งอาคารสถานที่ได้ร่มรื่นและสวยงาม	2.92	0.97	ปานกลาง
3. มหาวิทยาลัยมีห้องเรียนเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	2.90	0.94	ปานกลาง
4. มหาวิทยาลัยจัดที่นั่งเรียนอย่างเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.13	0.94	ปานกลาง
5. มหาวิทยาลัยจัดห้องเรียนและห้องปฏิบัติการโดยมีอากาศถ่ายเทสะดวก	3.10	0.84	ปานกลาง
6. มหาวิทยาลัยจัดบรรยากาศห้องเรียนเหมาะต่อการเรียนการสอน	3.14	0.77	ปานกลาง
7. มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์และเครื่องมือที่นักศึกษาใช้เรียนอย่างเพียงพอ	2.93	0.88	ปานกลาง
8. มหาวิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานทางวิชาการ	3.11	0.90	ปานกลาง
9. มหาวิทยาลัยระบุเวลาให้บริการห้องสมุดอย่างเหมาะสม	3.37	0.93	ปานกลาง
10. มหาวิทยาลัยจัดที่รับประทานอาหารไว้อย่างเพียงพอต่อปริมาณนักศึกษา	2.67	0.99	ปานกลาง
11. มหาวิทยาลัยจัดสถานที่นั่งพักผ่อนไว้อย่างเพียงพอต่อปริมาณนักศึกษา	2.63	1.02	ปานกลาง
12. มหาวิทยาลัยมีป้ายอาคารสถานที่ไว้อย่างชัดเจนง่ายต่อการติดต่อ	2.90	0.93	ปานกลาง
13. มหาวิทยาลัยจัดที่ขายตำราเรียน วัสดุอุปกรณ์การศึกษาไว้คอยบริการ	2.43	1.04	น้อย
14. มหาวิทยาลัยมีการจัดระบบการจราจรภายในได้อย่างเหมาะสม	2.80	0.88	ปานกลาง
15. มหาวิทยาลัยมีระบบป้องกันอัคคีภัยไว้ทุกอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ	2.99	0.87	ปานกลาง
16. มหาวิทยาลัยจัดให้มีการรักษาความสะอาดของห้องเรียนและอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ	3.08	0.94	ปานกลาง
17. มหาวิทยาลัยมีการจัดตกแต่งสถานที่ต่างๆ ไว้อย่างสวยงาม	2.80	1.02	ปานกลาง
18. มหาวิทยาลัยมีห้องน้ำ-ส้วมไว้บริการอย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	3.01	1.01	ปานกลาง
รวม	2.97	0.66	ปานกลาง

คือปีที่ 1 จะมีความรู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุกสิ่งรอบด้าน ต้องการปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในมหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2 จะเริ่มมีความขัดแย้งต่อมหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 3 จะเริ่มสนใจการมีเพื่อนต่างเพศ ชั้นปีที่ 4 จะเริ่มสนใจเกี่ยวกับการหางานและการศึกษาต่อ จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยใน

ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านความประทับใจในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าภูมิใจเมื่อได้ยินผู้อื่นชื่นชมมหาวิทยาลัยที่ข้าพเจ้า

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา
ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามคณะ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ภาพรวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	003	04.51	1.50	6.82*	.00
ภายในกลุ่ม	417	89.81	0.22		
รวม	420	94.32			
ด้านความประทับใจในสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	003	05.13	1.71	8.14*	.00
ภายในกลุ่ม	417	89.59	0.21		
รวม	420	94.72			
ด้านการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	003	002.29	0.76	3.04*	.06
ภายในกลุ่ม	417	104.75	0.25		
รวม	420	107.04			
ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน					
ระหว่างกลุ่ม	003	01.17	0.39	2.05*	.12
ภายในกลุ่ม	417	83.09	0.19		
รวม	420	84.26			
ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	003	017.39	5.79	15.24*	.00
ภายในกลุ่ม	417	159.22	0.38		
รวม	420	176.61			
ด้านการบริการของสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	003	001.63	3.88	7.92*	.00
ภายในกลุ่ม	417	204.46	0.49		
รวม	420	216.09			
ด้านอาคารสถานที่					
ระหว่างกลุ่ม	003	001.31	0.44	0.98	.40
ภายในกลุ่ม	417	185.99	0.45		
รวม	420	187.30			

*p < .05

ตาราง 9 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามคณะ

คณะวิชา	$\bar{X}$	วอศ	ศษ	วทท	มส
ภาพรวมทุกด้าน		3.14	3.29	3.18	3.42
วอศ	3.14	-	0.15	0.04	0.28*
ศษ	3.29		-	0.11	0.13*
วทท	3.18			-	0.24*
มส	3.42				-
ด้านความประทับใจในสถานศึกษา		3.18	3.31	3.34	3.49
วอศ	3.18	-	0.13	0.16	0.31*
ศษ	3.31	-	0.03	0.18*	
วทท	3.34	-	0.15*		
มส	3.49	-			
ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.04	3.44	3.23	3.64	
วอศ	3.04	-	0.40*	0.19	0.60
ศษ	3.44	-	0.21	0.20*	
วทท	3.23	-	0.41*		
มส	3.64	-			
ด้านการบริการของสถานศึกษา	2.95	3.05	2.70	3.19	
วอศ	2.95	-	0.10	0.25*	0.24*
ศษ	3.05	-	0.35*	0.14*	
วทท	2.70	-	0.49*		
มส	3.19	-			

*p < .05

กำลังศึกษาอยู่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยตามความต้องการของตนเอง และใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลานาน จนกลายเป็นความผูกพันความรักต่อสถาบันเมื่อมีบุคคลขึ้นชมมหาวิทยาลัยที่ตนเองศึกษาอยู่ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ รองลงมา คือ ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาสามารถเข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัยตามความต้องการและความสนใจของตนเอง จึงทำให้เกิดความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในมหาวิทยาลัย ประกอบกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นผู้นำของ

หน่วยงานต่างๆ และสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยมาเป็นระยะเวลากว่า 35 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรวรรณ นารถพจนานนท์ (2537, 30) กล่าวว่า สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดีก็ต่อเมื่อนักศึกษาที่เป็นสมาชิกมีความรู้สึกพึงพอใจในสถานศึกษาที่ตนสังกัดอยู่ กล่าวคือนักศึกษามีความภาคภูมิใจในการที่ได้เป็นนักศึกษาของสถานศึกษานั้น นับเป็นการมีศรัทธา หรือทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษา ซึ่งอาจเกิดจากชื่อเสียงสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษา บรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดีมีประสิทธิภาพ การบริหารทั้งด้านบริหารทั่วไป และการบริหารงานวิชาการ การส่งเสริมกิจกรรม หลักสูตรต่างๆ

เป็นต้น และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พินัส หันนาคินท์ (2526, 6) กล่าวว่า การที่นักเรียนได้อยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและความรักในโรงเรียน ความรักในสถาบัน ความรู้สึกเช่นนี้จะนำไปสู่ความรัก ห่วงแทนในชื่อเสียงของโรงเรียน ถ้าโรงเรียนสร้างความรู้สึกเช่นนี้ให้เกิดขึ้นได้ก็จะเป็นสิ่งที่ควบคุมความประพฤติของนักเรียนไปในตัว เพราะนักเรียนย่อมจะไม่พยายามให้โรงเรียนที่ตนเองรักและภาคภูมิใจต้องเสียชื่อเสียงเพราะการกระทำของตนเอง ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้าพเจ้ารู้สึกว่ภายในมหาวิทยาลัยมีที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่ทำการก่อตั้งมานานประกอบกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ทำให้สถานที่นั่งพักผ่อนไม่เพียงพอกับปริมาณความต้องการของนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น

1.2 ด้านการเรียนการสอน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์เข้าสอนตรงเวลา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ทุกท่านมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง คือการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้แก่ศิษย์ รวมทั้งทางมหาวิทยาลัยได้มีการนำเอาระบบการประกันคุณภาพมาใช้ โดยการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ประเมินการสอนของอาจารย์ในด้านต่างๆ จึงทำให้อาจารย์มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น รองลงมา คือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาลงถามถ้าไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ให้ความสำคัญกับตนเองกับศิษย์ คอยเอาใจใส่ต่อศิษย์ของตนเองตลอด และเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาได้มีโอกาสสอบถามประเด็นที่ไม่เข้าใจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาในการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง และเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอน และเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้เรียนในการศึกษาหาความรู้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (อ้างในอัจฉราวรรณ นารถพจนานนท์, 2537, 20-21) กล่าวว่า การสอนเพื่อถ่ายทอดความรู้เป็นสิ่งสำคัญ อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความพร้อมที่จะสอนในเนื้อหา และมีเทคนิควิธีการสอนเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องน่าสนใจ และเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น

ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การกระตุ้นให้สนใจเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามเมื่อมีปัญหา ถ้าอาจารย์ขาดเทคนิคพฤติกรรมการสอนที่ดี ย่อมทำให้บรรยากาศการเรียนรู้ไม่น่าเบื่อหน่าย ขาดแรงจูงใจ ความสนใจที่จะเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ และมีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Cogan (อ้างใน กฤษณา เสนาวงศ์, 2544, 52) ได้ศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์ และนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาการที่เรียนของนักศึกษาถ้า นักศึกษามีความศรัทธาในตัวอาจารย์จะช่วยทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น โดยทั่วไปนักศึกษามักจะชอบพอและพอใจที่จะพบ และพูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนนอกห้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาการเรียนที่ไม่เข้าใจ หรืออายุเพื่อนที่จะซักถาม อาจารย์ผู้สอนในห้อง ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อาจารย์ดำเนินการสอนอย่างน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง อาจารย์ต้องสอนนักศึกษาเป็นกลุ่มใหญ่และมีนักศึกษาหลากหลายวิชาเอก ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำได้ลำบาก ประกอบกับอาจารย์บางส่วนยังยึดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมๆ ที่เคยปฏิบัติอยู่เป็นประจำ คือ เน้นการสอนแบบบรรยาย โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนเกิดความเบื่อหน่าย นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากสภาพห้องเรียนมีสื่ออุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย ส่วนมากมีเพียงเครื่องฉายข้ามศีรษะ ทำให้อาจารย์ไม่มีโอกาสได้ใช้สื่ออุปกรณ์ที่หลากหลายและทันสมัยเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

1.3 ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าพร้อมขอโทษเพื่อนเมื่อข้าพเจ้าเป็นฝ่ายผิด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยมีเป้าหมายในการใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน คือ ศึกษาหาความรู้เพื่อนำความรู้ที่ได้ออกไปประกอบอาชีพในอนาคต และเมื่ออยู่ร่วมกันก็มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนกลายเป็นความผูกพันในที่สุด และเมื่อมีปัญหาที่จะให้อภัยซึ่งกันและกัน ดังนั้นเมื่อมีการกระทำผิดจึงกล้าที่จะเป็นฝ่าย

ขอโทษเพื่อนก่อนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไชนา แก้วจันทร์ (2542, 66) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงปฏิสัมพันธ์โต้ตอบระหว่างบุคคล ทั้งภาษาท่าทางและถ้อยคำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้ความอดทนและการควบคุมอารมณ์ในการรวมอยู่ด้วยกันและมีน้ำใจช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน รองลงมา คือ ข้าพเจ้ารู้สึกดีเมื่อเพื่อนเอาใจใส่ในตัวข้าพเจ้า ทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์ทุกคนต้องอยู่รวมกันเป็นสังคม เมื่อได้รับการเอาใจใส่จากเพื่อนทำให้รู้สึกภาคภูมิใจในตัวเองจนเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนกลายเป็นความผูกพันในที่สุด ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้าพเจ้ามักจะคบกับเพื่อนที่มีภูมิฐานะเดียวกันกับข้าพเจ้า ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกันอยู่รวมกันโดยมีเป้าหมายเดียวกัน รวมทั้งในการเรียนจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จึงทำให้การคบเพื่อนไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีภูมิฐานะเดียวกัน

1.4 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการสนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอ เพราะการเรียนไม่จำเป็นต้องเรียนเพียงแค่วิชาการอย่างเดียว นักศึกษาจำเป็นต้องทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ ควบคู่กันไปด้วย เพื่อเป็นการฝึกนักศึกษา ให้รู้จักความสามัคคี การเสียสละและการรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกันและเป็นการจำลองสภาพสังคมที่นักศึกษาต้องเจอหลังจากที่ได้จบหลักสูตร และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ Packwood (1977, 156) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาช่วยพัฒนานักศึกษาในสิ่งที่ไม่อาจจัดหรือสอนในห้องเรียนได้ และยังเป็นเครื่องช่วยให้นักศึกษาได้เติบโตเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ตามความมุ่งหมายของกิจกรรมนักศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งตัวบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากกีฬาเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การศึกษา

รู้จักความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ รวมทั้งการรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมหาวิทยาลัยสนับสนุนด้านงบประมาณเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยมีงบประมาณจำกัด จำเป็นที่ต้องแบ่งงบประมาณไปใช้จ่ายในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประสงค์ วงศาโรจน์ (2541, 68) พบว่า มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมในแต่ละประเภทไม่เพียงพอต่อความต้องการ ประกอบกับอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาบางท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่มากเท่าที่ควร และอาจารย์อาจมีงานประจำที่ต้องปฏิบัติ จึงทำให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยไม่เป็นไปตามที่คาดหวังของบุคคล จึงทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย และไม่เพียงพอต่อความต้องการ

1.5 ด้านการบริการของสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมีการจัดหางานให้นักศึกษาในระหว่างเรียน ทั้งนี้เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยพยายามช่วยเหลือนักศึกษาในด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าครองชีพในระหว่างศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530, 124-128) ได้กล่าวว่า การแก้ปัญหาเพื่อให้นักศึกษามีรายได้เพื่อการศึกษาเล่าเรียนนอกจากการบริการด้านการศึกษาแล้ว สถาบันการศึกษาจะมีบริการจัดหางานทำในโอกาสเป็นการฝึกประสบการณ์ในการทำงานขณะเรียนช่วยให้นักศึกษา ค้นพบความสนใจของตนเองในการทำงาน และเป็นการปูพื้นฐานการทำงานอาชีพในอนาคต ทำให้นักศึกษามีรายได้ใช้จ่ายในระหว่างปิดภาคเรียนและนอกเวลาเรียน และยังทำให้เกิดความมั่นใจในตัวเองสูงขึ้น รองลงมา มหาวิทยาลัยมีการจัดบริการช่วยเหลือในด้านเงินทุนเพื่อการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากจากผู้ปกครองของนักศึกษาส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอในการส่งบุตรหลานได้ศึกษาเล่าเรียน ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยได้เห็นความสำคัญจึงมีการจัดสรรทุนการศึกษาต่างๆ ไว้คอยบริการนักศึกษา เช่น ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ทุนยกเว้นค่าหน่วยกิต เป็นต้น และมหาวิทยาลัยจัดอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถไว้คอยให้คำปรึกษา ทั้งนี้เนื่องจากมาจาก

มหาวิทยาลัยฯ ได้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการให้คำแนะนำและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆของนักศึกษาทั้งด้านเรื่องส่วนตัวและเกี่ยวกับการเรียน เพื่อที่นักศึกษาจะได้ทุ่มเวลากับการเรียนอย่างเต็มที่ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มหาวิทยาลัยมีคอมพิวเตอร์ให้บริการแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีให้บริการในปัจจุบันเป็นคอมพิวเตอร์รุ่นเก่าและใช้งานไม่ได้เป็นจำนวนมาก สำหรับเครื่องที่มีสภาพที่สามารถใช้งานได้ก็มีปริมาณน้อยและในการสืบค้นงานต้องใช้ระยะเวลา นาน นอกจากนี้แล้วการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อจำนวนปริมาณความต้องการของนักศึกษานั้นต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากประกอบกับทางมหาวิทยาลัยมีงบประมาณจำกัด จึงทำให้ไม่สามารถหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาได้ นอกจากนี้แล้วคอมพิวเตอร์ที่มีบริการที่หอพักนักศึกษาก็เป็นคอมพิวเตอร์รุ่นเก่าใช้งานไม่ได้

1.6 ด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเขตชุมชนเดินทางสะดวก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเขตชุมชน เช่น ตลาด สถานีขนส่ง ทำให้การเดินทางไปสถานที่ต่างๆ ทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยระบุเวลาให้บริการห้องสมุดอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทางสำนักวิทยบริการของมหาวิทยาลัยได้เปิดทำการทุกวันตั้งแต่ 08.30 - 21.00 น. ทุกวัน ทำให้นักศึกษามีเวลาในการศึกษาค้นคว้า ทำรายงานตามที่อาจารย์มอบหมายและอ่านหนังสือเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการ ประกอบกับนักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยและบริเวณใกล้เคียงทำให้มีเวลาในการใช้สำนักวิทยบริการอย่างเต็มที่ นอกจากนี้แล้วทางสำนักวิทยบริการยังมีการขยายเวลาในการให้บริการเพิ่มขึ้นในช่วงที่มีการสอบกลางภาคและปลายภาค ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร วรุตบางกูร (2525, 41) กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งบริการวิชาการที่อาจารย์และนักศึกษาจะสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง และห้องสมุดที่ดีควรจะมียุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักศึกษา สภาพห้องควร

สะอาด ปลอดภัย สะดวกสบาย ที่จะเข้ามาศึกษาค้นคว้าหรือนั่งทำงาน ห้องสมุดควรเปิดบริการทุกวัน (ยกเว้นวันหยุดราชการ) และควรเปิดก่อนเวลาเรียนสัก 2-3 ชั่วโมง ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มหาวิทยาลัยจัดที่ขายตำราเรียน วัสดุอุปกรณ์การศึกษาไว้คอยบริการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ห่างไกลสถานที่ขายตำราที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ทำให้ยากแก่การจัดซื้อหนังสือประกอบการเรียนการสอน ประกอบกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยยังผลิตผลงานเกี่ยวกับตำราเรียนน้อยมาก

2. จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านความประทับใจในสถานศึกษา นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่วิทยาลัยอิสลามกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์กับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ด้านความประทับใจในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานที่ตั้งของแต่ละคณะและการให้บริการด้านต่างๆ ของแต่ละคณะแตกต่างกัน

2.2 ด้านการเรียนการสอน นักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์เอาใจใส่ดูแลศิษย์เป็นอย่างดีตั้งใจสอนเพื่อที่จะให้นักศึกษาได้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชาญชัย ศรีไสยเพชร (2526, 164-168) กล่าวว่า ครูนอกจากมีความรู้ประสบการณ์และทักษะ การสอน การทุ่มเทเสียสละต่อหน้าที่แล้วยังมีคุณธรรมซึ่งประกอบด้วยอุดมการณ์ของครู วิญญาณของความเป็นครู คุณธรรมของครูและจริยธรรมของครู และยิ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรีชา กลิ่นรัตน์ (อ้างในธีระยุทธ รัชชะ, 2544, 16) กล่าวว่า ครูที่ดีต้องรู้จักปฏิบัติตนตามวินัยและจรรยาบรรณของครู คือ ทำการ

สอนนักเรียนทุกคนอย่างเต็มความสามารถ และทำ
เทียมกัน ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน
มุ่งทำประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

2.3 ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน นักศึกษา
ที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่
แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ใน
มหาวิทยาลัยมีวัยใกล้เคียงกันประกอบกับทางมหาวิทยาลัย
มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระหว่าง
นักศึกษาต่างคณะกันและช่วงวัยรุ่นเพื่อมีความสำคัญมาก
ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยู่ธยา
(2530, 45) กล่าวว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง
และพัฒนาการทางความรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพ คุณธรรม
และผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา นักศึกษาต้องใช้เวลาส่วน
ใหญ่อยู่ในสถานศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพ
แวดล้อมในกลุ่มเพื่อน เพราะกลุ่มเพื่อน ให้ความมั่นใจ
และยอมรับในพฤติกรรมต่างๆ ของเขา และกลุ่มเพื่อน
ยังมีอิทธิพลทำให้นักศึกษามีความเชื่อมั่น และมี
พฤติกรรมไปตามกลุ่มที่เขาได้อยู่

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาที่
ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่
วิทยาลัยอิสลามกับคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยอิสลาม กับ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ด้านการ
จัดกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่อง
มาจากแต่ละคณะมีจำนวนของกิจกรรมสำหรับนักศึกษา
แตกต่างกัน โดยบางคณะอาจมีกิจกรรมนักศึกษาเพื่อ
นักศึกษาของตนเองหลากหลายและมีอย่างสม่ำเสมอ
บางคณะอาจมีกิจกรรมนักศึกษาน้อย

2.5 ด้านการบริการของสถานศึกษา นักศึกษา
ที่ศึกษาอยู่คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่าง
กัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่
คณะศึกษาศาสตร์กับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคณะมนุษย-
ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
แวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี ด้านการบริการของสถานศึกษา แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่
แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดูแลเอาใจใส่
ช่วยเหลือและให้บริการนักศึกษาด้านต่างๆ ของแต่ละ
คณะมีความ แตกต่างกัน เช่น การจัดหาคอมพิวเตอร์
ไว้คอยบริการแก่นักศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษาแก่นัก
ศึกษาที่ขาดแคลน ทุนทรัพย์ การจัดหาอาจารย์ที่มี
ความรู้ความสามารถด้านต่างๆ ไว้คอยให้คำปรึกษาแก่นัก
ศึกษา รวมทั้งการจัดสรรทุนทำงานระหว่างเรียน
สำหรับนักศึกษาที่สนใจของ แต่ละคณะมีไว้คอยบริการ
นักศึกษาแตกต่างกัน จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็น
ด้านการบริการของสถานศึกษาแตกต่างกัน

2.6 ด้านอาคารสถานที่ นักศึกษาที่ศึกษาอยู่
คณะต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน
 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของแต่ละ
คณะจะจัดการเรียนการสอนที่อาคารเรียนรวมเป็น
ส่วนใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณที่นักศึกษาสามารถเดินทาง
ไปเรียน ได้อย่างสะดวก และอยู่ใกล้กับคณะที่นักศึกษา
สังกัด รวมทั้งยังตั้งอยู่ใกล้บริเวณของสำนักวิทยบริการ
ซึ่งสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้
แล้วอาคาร เรียนรวมก็มีการติดตั้งระบบระบายอากาศ
ให้ห้องเรียนที่สามารถบรรจุนักศึกษาได้มากๆ คือ ตั้งแต่
100 คนขึ้นไป ส่วนห้องเรียนและห้องปฏิบัติการอื่นๆ ก็
มีระบบการระบายอากาศที่ดี อาคารสามารถถ่ายเทได้
สะดวก และมีความสะอาด มีห้องน้ำ-ส้วมไว้คอยบริการ
อย่างเพียงพอต่อปริมาณความต้องการของนักศึกษาและ
ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งมีการจัดร้านค้าไว้คอยบริการ
สำหรับนักศึกษาที่มาเรียนที่อาคารเรียนรวม นอกจากนี้
แล้วทางมหาวิทยาลัยยังได้มีการจัดห้องพักผ่อนสำหรับ
นักศึกษาที่รอรหัสเข้าเรียน จึงทำให้นักศึกษามีความ
คิดเห็นด้าน อาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการ
ศึกษาภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอ
แนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ โดยมีรายละเอียดดัง
ต่อไปนี้

ด้านความประทับใจในสถานศึกษา

1) ควรมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษารักและมีความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น เช่น เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหาร ผู้บริหาร พบนักศึกษา เป็นต้น

2) ควรมีการปลูกต้นไม้ให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะไม้ยืนต้น เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความร่มรื่น มีบรรยากาศน่าอยู่อาศัยเหมาะต่อการเรียนการสอน เช่น ดอกไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

3) ควรมีการจัดการเกี่ยวกับระบบรักษาความปลอดภัยภายในมหาวิทยาลัยให้มีความปลอดภัยเหมาะกับการเป็นสถานศึกษา

4) ควรมีการจัดสถานที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ และสถานที่อ่านหนังสือในบริเวณต่างๆ ไว้บริการนักศึกษาให้เพียงพอต่อปริมาณความต้องการของนักศึกษา

5) ควรมีการจัดทำป้ายชื่อมหาวิทยาลัยให้สวยงาม มองเห็นชัดเจน

ด้านการเรียนการสอน

1) ควรมีการจัดอบรม/สัมมนา ระหว่างอาจารย์ต่างคณะเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านสอน และปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการสอน

2) ควรมีการจัดอบรม/สัมมนา ให้ความรู้แก่อาจารย์เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนที่น่าสนใจและเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน

3) ควรมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยไว้คอยบริการแก่อาจารย์เพื่อการเรียนการสอนจะได้น่าสนใจขึ้น และไม่นักศึกษาไม่เกิดความเบื่อหน่าย

ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

1) ควรมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างคณะให้รู้จักกันมากขึ้น เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของนักศึกษา

2) ควรมีจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลายหลังการเรียนการสอน เช่น ฉายภาพยนตร์ จัดแข่งได้วาที เป็นต้น เพื่อนักศึกษาจะได้มีกิจกรรมทำร่วมกัน

ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

1) ควรมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง อาจารย์ และบุคลากร

ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์

2) ควรมีการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เพียงพอ รวมทั้งการให้ความรู้กับชมรมต่างๆ ในการเขียนโครงการ และบริหารเงินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ควรมีการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาชุมชนมากขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนกับมหาวิทยาลัย รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ

ด้านการบริการของสถานศึกษา

1) ควรจัดหาคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ที่ทันสมัยไว้คอยบริการให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา รวมทั้งจัดทำอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล

2) ควรมีการดูแลสุขอนามัยต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยให้มีความสะอาด รวมทั้งควรมีการพ่นยากันยุงอย่างสม่ำเสมอเพราะกลางคืนภายในมหาวิทยาลัยยุงชุม

3) ควรมีการบริการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการแนะแนวอาชีพแก่นักศึกษา รวมทั้งควรมีโครงการต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมต่อนักศึกษา ก่อนออกไปประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

ด้านอาคารสถานที่

1) ควรมีการจัดหาสถานที่ขายตำราเรียน หนังสือต่างๆ ไว้คอยบริการนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร เพื่อสะดวกต่อการหาเอกสาร ตำรา ประกอบการค้นคว้าเพิ่มเติมในการเรียนการสอน

2) ควรมีการจัดตกแต่งสถานที่ต่างๆ ให้สวยงาม เช่น การจัดตกแต่งสวนหย่อมในบริเวณต่างๆ รวมทั้งการทำทางเชื่อมระหว่างอาคารเนื่องจากจังหวัดปัตตานีฝนตกบ่อยและแดดจัด

3) ควรจัดทำป้ายบอกอาคารสถานที่ต่างๆ ให้ชัดเจนและสวยงามเพื่อความสะดวกในการติดต่อราชการ

4) ควรมีการปรับปรุงอาคารเรียน ให้มีความทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทาสีอาคารทั้งภายในและภายนอก เป็นต้น รวมทั้งการจัดห้องเรียนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทาง

การศึกษาในมหาวิทยาลัยในตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยด้านต่างๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยด้านต่างๆ ระหว่างมหาวิทยาลัยอื่นด้วย

2.3 ควรมีการติดตามผลเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ นาคฤทัย. (2540). **สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย พณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา**. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กฤษณา เสนาวงษ์. (2544). **ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ไชนภา แก้วจันทร์. (2542). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยบรมราชชนนีกรุงเทพ**. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2526). **ทักษะและเทคนิคการสอน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พัทธอักษร.
- ธีระยุทธ รัชชะ. (2544). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- ประสงค์ วงศาโรจน์. (2541). **สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา**. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2526). **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2524). **การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). **งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2518). **หลักการอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : วัฒนาการพิมพ์.
- วิจิตร วรุตบางกูร. (2525). **การวางแผนผังและการพัฒนาสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชนิษฐาการพิมพ์และโฆษณา.
- อรรณพ คุณพันธ์. (2521). **การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรวรรณ นารถพจนานนท์. (2537). **ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Astin, A.W. (1993). **What Matters in College**. San Francisco : Jossey - Bass.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 608.
- Packwood, W. T. (1977). **College Student Personal Services**. Illinois : Charlis C. Thomas.

ใบบอกรับเป็นสมาชิก วารสารสงขลานครินทร์

ข้าพเจ้า.....
ขอสมัครเป็นสมาชิกวารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กำหนด.....ปี
ตั้งแต่ปีที่..... ฉบับที่ ถึงปีที่ ฉบับที่.....
โดยจัดส่งไปที่

.....

.....

.....

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้จัดส่งธนาคัต/ตัวแลกเงิน มูลค่า บาท มาด้วยแล้ว

ลงชื่อ ผู้สมัคร
(.....)

อัตราค่าสมาชิก 1 ปี (3 ฉบับ) ส่งเป็นธนาคัตหรือตัวแลกเงิน มูลค่า 120 บาท

ส่งมาที่

นางสาวพรศิลปี ทองศิริ
กองบรรณาธิการวารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
กองบริการการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94001